

Interpelacja do Ministra Zdrowia Pana Łukasza Szumowskiego w sprawie leczenia uzależnienia od opioidów

Szanowny Panie Ministrze,

Uzależnienie od opioidów to przewlekła i nawracająca choroba, która charakteryzuje się poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi. Należące do tej grupy narkotyki mają bardzo duży potencjał uzależnieniowy.

Szacuje się, że w Polsce z powodu uzależnienia od opioidów cierpi ok. 15 tysięcy osób. Osoby te mogą być leczone przy zastosowaniu detoksykacji, krótko- i długoterminowych programów leczniczo-rehabilitacyjnych zakładających utrzymywanie abstynencji od narkotyków, leczenie antagonistą receptorów opioidowych czy leczenie substytucyjne, które w niewielkim stopniu jest wykorzystywane w polskim systemie lecznictwa.

Mimo faktu, że leczenie substytucyjne zostało uznane przez Światową Organizację Zdrowia za skuteczniejsze niż inne formy terapii, jedynie niewielki odsetek – ok. 15% pacjentów – jest leczonych przy zastosowaniu terapii substytucyjnej. Według WHO wskaźnik ten winien wynosić nie mniej niż 30% dla osiągnięcia postulowanej efektywności leczenia dla całej populacji uzależnionych, a przykłady lecznictwa w krajach rozwiniętych wskazują, że udział leczenia substytucyjnego waha się w granicach 40-60%.

Z rekomendacji WHO i doświadczeń krajów rozwiniętych wynika, że zwiększenie dostępności leczenia substytucyjnego przy jednoczesnym zróżnicowaniu stosowanej gamy leków może znacząco podnieść efektywność leczenia, włączyć do procesu terapii te osoby uzależnione, które przy obecnych rozwiązaniach subiektywnie nie są w stanie włączyć się w proces leczenia bez leczenia substytucyjnego; zredukować szkody w postaci przestępczości, zakażenia HIV, przedawkowania i umieralności uzależnionych. Warto zauważyć, że redukcja szkód wywoływanych uzależnieniem od opioidów może w pewnej mierze zamortyzować koszty wprowadzenia szerszej gamy refundowanych leków.

Mówiąc o skutecznym leczeniu uzależnienia od opioidów trzeba jednak uwzględnić fakt, iż zwiększenie dostępności leczenia substytucyjnego będzie się wiązać z koniecznością zmian w systemie lecznictwa uzależnień oraz zastosowania rozwiązań, które spowodują, że

pacjenci objęci programem leczenia substytucyjnego będą jednocześnie brali udział w psychoterapii; zapewnią większą liczbę personelu medycznego przygotowanego do stosowania leczenia substytucyjnego; zastosowania nowych rozwiązań, które ułatwią reintegrację społeczną większej liczbie pacjentów objętych leczeniem substytucyjnym; pozwolą uniknąć problemów związanych z nieuprawnionym używaniem leków i przedostawaniem się ich na czarny rynek.

W związku z powyższym proszę o odpowiedź na pytania:

1. Czy Ministerstwo Zdrowia planuje kontynuację prowadzonych w ostatnich latach prac nad nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 r. w zakresie leczenia substytucyjnego?
2. Jaki udział procentowy leczenia substytucyjnego w leczeniu całej populacji osób uzależnionych od opioidów będzie przyjęty za docelowy?
3. Jakie zmiany w systemie lecznictwa Ministerstwo planuje zastosować, by zwiększyć dostęp do leczenia substytucyjnego?
4. Jaki rodzaj zachęt zostanie wprowadzony, by pacjenci objęci programem leczenia substytucyjnego brali udział w psychoterapii?
5. Jakie działania Ministerstwo planuje przedsięwziąć, by w sytuacji zwiększenia dostępu do leczenia substytucyjnego uniknąć problemów związanych z nieuprawnionym używaniem leków i przedostawaniem się ich na czarny rynek?

Z poważaniem

Poseł Małgorzata Zwiercan